

## DE NAAM „ARUBA”

DOOR

W. M. HOYER

De oorsprong van den naam *Aruba* is vaak in verband gebracht met het goud, dat er op dat eiland gevonden werd, om de eenige reden dat het eiland in de geschriften van de eerste Spaansche schrijvers *Orua* en *Oruba* wordt genoemd. En als wij dien laatsten naam beschouwen als een samentrekking van „oro hubo” (er was eens goud), dan schijnt er geen verder bewijs voor noodig, dat men Aruba een goudland kan noemen. Niettemin zou die naam niet geschikt geweest zijn, daar er geen enkel bewijs bestaat, dat de ontdekkers van het eiland er goud hebben aangetroffen. Zelfs kan men het feit, dat er nog geen goud gevonden werd op Aruba, vóór het eiland zijn naam kreeg, hieruit afleiden, dat in 1528 *Juan de Ampúes*, Heer van Curaçao, Aruba en Bonaire, een brief schreef aan Karel V, waarin hij zijn koning liet weten, dat de eilanden onder zijn bestuur, reeds in 1513 door Admiraal *Diego Colon* na bekomen inlichtingen verklaard waren „por islas inutiles”, voor waardelooze eilanden.

In 1725 gaf de West-Indische Compagnie opdracht aan een Noorsche mijnwerker *Paulus Printz*, om de St. Christoffelberg en andere punten op Curaçao te onderzoeken, en ook naar het bestaan van minerale stoffen op Aruba een onderzoek in te stellen. Deze Noor liet in zijn berichten aan de Directeuren in Amsterdam zeer duidelijk uitkomen, dat hij groote vermoedens had van het bestaan van mineralen in den steenachtigen grond van Aruba, waar hij onderzoekingen had gedaan. Waarschijnlijk zou hij goud gevonden hebben, wanneer de Compagnie hem meer tijd gegund had om verdere exploraties te doen. Men vond er goud bijna honderd jaar later, immers in Juli 1824 ontving Gouverneur *Cantzlaar* twee brieven van den Commandeur van Aruba, waarin deze hem kennis gaf, dat er goud was te vinden op dat eiland in den vorm en toestand van de twee stukken erts, die den eersten

brief begeleidden. Terstond zond de Gouverneur zijn adjudant Kapitein *van Raders* daarheen, met opdracht om een persoonlijk onderzoek in te stellen, en enkele dagen later volgde hem de Gouverneur zelf, vergezeld van den Gouvernements Secretaris *W. Prince*, Kapitein *H. J. Abbring*, Militie commandant *J. F. Gravenhorst*, een sergeant, twee korporaals, twintig manschappen en twee kanonnen.

\* \* \*

*Oruba*, zooals de eerste Spaansche schrijvers het eiland Aruba noemden, is zonder twijfel van Indiaanschen oorsprong. Als wij nu op goede gronden aannemen, dat de oorspronkelijke bewoners van Aruba tot dezelfde vreedzame Indiaansche stammen behooren als die van Curaçao en Bonaire, namelijk tot den volkstam *Caquetia*, én tot denzelfden tak behooren als degenen, die de noordkust van Venezuela bewoonden, van de staten Falcon en Zulia af tot aan den mond van de Yaracuy, en verder dat volgens een beschrijving getiteld *Resumen de la Geografía de Venezuela*, verschenen in 1841, van de hand van Agustin Codazzi, er een inham in het Meer van Maracaibo bestaat, genaamd *Orubá*, dan blijft er geen twijfel meer omtrent zeker verband tusschen deze twee namen, en het is bijna zeker dat *Orubá* de naam is, die de Spanjaarden hoorden uit den mond der oorspronkelijke bewoners van Aruba, die ook dezelfde gewoonten hadden en dezelfde taal spraken als de Indianen op de tegenoverliggende kust. *Orubá* zou in den loop der eerste eeuwen zijn veranderd in *Aruba*, op dezelfde wijze als *Curaca* in *Curaçao*, en *Buinare* in *Bonaire*.

Hedendaagsche schrijvers vermoeden, dat *Oruba* afkomstig is van het woord *oraoubao* van het Caraïbisch, en beteekent „schelpeneiland” (*ora* — schelpen, *oubao* — eiland).